

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

peuteropvang Schatkist

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 29 maart 2019

Samenvatting

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 7 februari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang de Schatkist. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Deze voorschool maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de peuteropvang en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er in de peuteropvang aandacht voor diverse speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Naam organisatie voorschool:
Stichting Peuterdorp Cranendonck

LRK-nummer: 172400399

Totaal aantal doelgroeppeuters: 7

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van de peuteropvang kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren ouders nog beperkt om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuteropvang aan de orde komen. Hier kan dus nog een verbeteringslag plaatsvinden.

De peuteropvang heeft goede contacten met de onderbouw van de basisschool, zo is er sprake van een warme overdracht wanneer de peuters overstappen naar de onderbouw van de basisschool. Echter er zijn nog meer kansen om de doorgaande lijn tussen peuteropvang en basisschool te versterken op het terrein van de groei naar een Integraal Kindcentrum. Dit is een van de gezamenlijke doelen die beide besturen willen realiseren. De peuteropvang is nog niet voldoende ingebed in de structuur van een te vormen Kindcentrum. Ondanks dat de peuteropvangleiding zich veel moeite getroost om hier met het bestuur van de organisatie waar de school onder valt, over in gesprek te gaan en tot nadere afspraken te komen, leidt dat (nog) niet tot voldoende gezamenlijkheid en eenheid op deze locatie.

De leiding van het peuteropvang informeert de gemeente over wat er goed gaat in de voorschoolse educatie, echter de gemeente toont hierin weinig belangstelling, zo blijkt uit de gesprekken met de houder en de leiding. Dat betreft zowel op de inhoud van het aangeboden programma, als de financiering van het vve beleid.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	6
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	14

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal peuterspeelzalen, met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang de Schatkist.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinator en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang de Schatkist.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang de Schatkist als goed. De meeste standaarden zijn als goed beoordeeld.

Context

Peuteropvang de Schatkist valt onder de Stichting Peuterdorp Cranendonck. De peuteropvang bestaat uit één groep en is sinds tweeënehalf jaar gehuisvest in het schoolgebouw van basisschool de Schatkist, in de vleugel van de onderbouw van de school. Dat betekent dat zowel de kinderen, de ouders, als de leraren en pedagogisch medewerkers, elkaar veel treffen. De kleuters, peuters en hun ouders, die 's ochtends allemaal door dezelfde ingang binnen komen, zijn bekend met elkaar en gewend om ook samen te spelen en te werken.

In de peuteropvanggroep hebben zeven van de twaalf kinderen een vve-indicatie. De peuterzaal biedt drie dagdelen van 3,5 uur voorschoolse educatie aan. De vaste dagdelen zijn maandag-, dinsdag- en donderdagochtend.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 24 september 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen reden om vervolgafspraken te maken. Peuteropvang de Schatkist valt onder het reguliere vve-toezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang de Schatkist.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>ℓ</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>ℓ</i>
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op gestructureerde en samenhangende wijze op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De leidsters bieden activiteiten aan die aansluiten op het ontwikkelingsniveau en belangstelling van het kind. Peuters worden op die manier geprikkeld hun belevings- en begrippenwereld verder te ontwikkelen. In de groep werken de leidsters "op maat" met de kinderen, zo heeft ieder kind een eigen mentor. Naarmate een kind ouder wordt zijn er steeds meer doelen en activiteiten die de peuters voorbereiden op de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

We waarderen het aanbod als goed, omdat er op vele speelse manieren, in diverse hoeken op thematische wijze

beredeneerd aanbod is voor taalontwikkeling bij de peuters. Zo staat momenteel het thema 'hoera een baby' centraal, waarin de peuters op verschillende manieren taalaanbod krijgen met een actieve en passieve woordenlijst, waarmee de kinderen zinnen gaan vormen, samen een gesprekje (leren) voeren, een rollenspel spelen, etc. Ook verzorgt de peuterzaal regelmatig uitstapjes, zoals bij dit thema naar het consultatiebureau.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument, dat pas geleden is ingevoerd. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De peuteropvang gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

We waarderen zicht op ontwikkeling als goed, omdat de kinderen goed gevolgd worden in hun ontwikkeling en wordt vastgelegd wat de kinderen al kunnen en ook waar ze zich nog verder op kunnen ontwikkelen, met een specifieke aanpak daarbij (inzichtelijk, nauwkeurig, gedetailleerd).

Deze aanpak wordt tenslotte geëvalueerd op haalbaarheid en effecten, zodat er indien nodig, bijgesteld kan worden.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Het pedagogisch beleid omvat alle wettelijk vereiste items. Stichting Peuterdorp hanteert een algemeen pedagogisch beleidsplan waarin het gevoerde beleid binnen de organisatie verwoord is. Naar aanleiding van dat algemeen beleidsplan is in juli 2018 voor deze vestiging een specifiek pedagogisch werkplan opgesteld.

Tijdens het onderzoek hebben we met de observant van de peuteropvang het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de

zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk en procesmatig feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool, door bij de overdracht informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De peuteropvang geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is op hoofdlijnen sprake van een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. Peuterdorp werkt samen met het schoolbestuur Skozok in Veldhoven, daarnaast is er nauw contact met de Zuidzorg en de Openbare Bibliotheek.

De peuteropvang ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter, zo worden ouders regelmatig uitgenodigd voor een kindgesprek om goed af te stemmen hoe het met de ontwikkeling van hun kind gaat. Ook worden ouders regelmatig gevraagd bij het helpen op de peuterzaal en bij het organiseren van uitstapjes.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor

verbetering. Wat beter kan, is de ouders op verschillende manieren te betrekken bij de ontwikkeling van hun peuter en hen zo stimuleren om ook thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders wel voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij zouden ze ook aan kunnen geven welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarden we als voldoende.

De peuteropvang heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De peuteropvang betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De peuteropvang weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan en spreken dit in de warme overdracht door met de leerkrachten van de onderbouw.

Omdat het nieuwe genormeerde observatie- en volgsysteem pas recent is ingevoerd, is het nog moeilijk om te kunnen vaststellen of er al sprake is van meerjarige stabiele ontwikkelingsresultaten.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende.

De houder van de voorschool heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse

educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De voorschool heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van de organisatie evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld, bijvoorbeeld met video interactie training.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het (regelmatig) bevragen van de ouders op hun tevredenheid met behulp van een tevredenheidsmeting. Een dergelijke meting heeft al even niet meer plaatsgevonden, waarmee de voorschool op basis daarvan planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering kan nemen.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende soorten scholing en leren met en van elkaar om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de peuteropvang om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren, is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de peuteropvang werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. We waarderen de kwaliteitscultuur als goed, omdat de pedagogisch medewerkers goed en gericht samenwerken en een grote drive hebben zich steeds verder te professionaliseren. Zo is er sprake van veel professionele kennis en inhoud bij de locatieleidster. Maar ook de andere pedagogisch medewerksters scholen zichzelf regelmatig om nog beter in staat te zijn goed op de peuters af te stemmen. Daarmee is er veel inhoudelijke kennis aanwezig waar de peuterzaal en de kinderen veel baat bij hebben.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich aan de ouders en de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de peuteropvang belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid.

De leiding van de peuteropvang bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de peuteropvang goed in staat is om de juiste informatie aan hen kenbaar te maken, maar ook open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief, de ouder app en de website voldoende informatie te ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Peuterdorp gaat in 2019 werken aan het ontwikkelpunt om ouders te stimuleren om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuterspeelzaal aan de orde zijn gekomen. Dit doen we door in gesprek te gaan met ouders en hen te informeren via de ouderapp Konnect. Ouders krijgen bij de afsluiting van een thema een rol zodat de aangeboden activiteiten zichtbaar worden. Ouders krijgen inzicht in het taalaanbod wat aangeboden is. Er zal daarbij een link met de thuissituatie gelegd worden.

In 2019 zal Peuterdorp zich inspannen om samen met hun samenwerkingspartners en de gemeente de realisatie van Kindcentra in gezamenlijkheid vorm te geven.

In 2019 zal er weer een oudertevredenheidsmeting plaatsvinden zodat er planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering genomen kunnen worden.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

